

SEMMELWEIS EGYETEM
Egészségügyi Közszolgálati Kar
Mentálhigiéné Intézet

Mentálhigiénéés házasság- és család-lelkigondozó
szakirányú továbbképzési szak

Tanulmányi tájékoztató

Budapest, 2023.

Tartalomjegyzék

INTÉZMÉNYI KERET ÉS ELÉRHETŐSÉG	3
ÁLTALÁNOS INFORMÁCIÓK	4
KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEK	7
MINTATANTERV	12
SZAKDOLGOZATI TÁJÉKOZTATÓ	15
MELLÉKLETEK	24

Intézményi keret és elérhetőség

Semmelweis Egyetem Mentálhigiéné Intézet

A Mentálhigiéné Intézet 2010 áprilisától a Semmelweis Egyetem Egészségügyi Közszolgálati Kar intézményeként folytatja tevékenységét. Az Intézetben két mesterképzés folyik (szociális munka mesterképzés, mentálhigiéné családtudományi mesterképzés), valamint hét szakirányú továbbképzés (mentálhigiéné szakirányú továbbképzés, mentálhigiéné lelkipogozói szakirányú továbbképzés, laktációs tanácsadó szakirányú továbbképzés, integrált szülő-csecsemő/kisgyermek konzultáció, közösségi és családi mediáció, iskolai szociális munka, idősügyi interaktív életút-tanácsadó). Intézetünk feladatkörébe tartozónak tekinti a végzett hallgatók praxiskísérését, a kutatáson alapuló folyamatos curriculum-fejlesztést, a képzési szakanyagok készítését, valamint a segítő szakemberek képzését és továbbképzését.

Intézetigazgató: Dr. Pethesné Dávid Beáta, egyetemi tanár

Szakfelelős: Dr. Török Gábor Pál, egyetemi adjunktus

Elérhetőségeink:

Postacím: Mentálhigiéné Intézet
1428 Budapest, Pf. 2.
Cím: Budapest, 1089, Nagyvárad tér 4. XIX. em.
Tel: (1) 266-0878
Fax: (1) 214-5685
Honlap: <https://semmelweis.hu/mental/>

A tanulmányi ügyek intézésének helye és időpontja:

E-mail: mental-tanulmanyi@public.semmelweis-univ.hu
Cím: 1089, Budapest, Nagyvárad tér 4. (XIX. emelet, 1908. szoba)
Tel: (1) 226-1022
Fax: (1) 214-5685

Hétfő-kedd: nincs ügyintézés

Szerda: 9.00-15.30

Csütörtök: 9.00-15.30

Péntek: 9.00-14.00

Képzési napokon ettől eltérően.

A nyári ügyintézés ettől eltérő, aktuális információ a honlapunkon.

Oktatással kapcsolatos információk:

Dr. Jáki Zsuzsanna, egyetemi adjunktus

e-mail: jaki.zsuzsa@semmelweis.hu

Járay Márton, egyetemi tanársegéd

e-mail: jaray.marton@semmelweis.hu

Fülöpné Fejős Henriett, oktatószervező

e-mail: fulop.henriett@semmelweis.hu

Általános információk

Jogi háttér

A mentálhigiénés házasság- és család-lelkigondozó szakirányú továbbképzés a 10/2006. (IX.25.) a szakirányú továbbképzés szervezésének általános feltételeiről szóló OKM rendelet alapján került kidolgozásra, és az Egyetem Szenátusának 133/2021. (IX.25.) sz. határozata, valamint az OH FNYV/645-3/2021. határozata értelmében létesült.

A részvétel előfeltétele

A továbbképzésen egyetemi (MA) vagy főiskolai (BA) szintű bármely alapdiplomával részt lehet venni. Amennyiben nem hittudományi, hitéleti (teológus-lelkész, rabbi, hittanár, vallástanár, hitoktató, diakónus, zsidó közösségi szociális munkás stb.) szakos az alapdiploma, legkésőbb a 2. szemeszter végéig szükséges 30 teológiai kredit megszerzését igazolni, melyek elismertetését a hallgató a képzés szervezőivel egyezteti. A teológiai kreditek megszerzése külső intézményben lehetséges, a Semmelweis Egyetemen nem elérhető. Szükséges továbbá a mentálhigiéné területén előzetesen már megszerzett tudás igazolása, mivel ez a szakképzés már meglévő segítő beszélgetés vezetés kompetenciákra épülő módon biztosítja a specifikus, párok, családok kísérése során alkalmazható készségek elsajátítását. Emiatt a felvétel feltételeként szükséges igazolni szakirányú végzettség megszerzését lelkigondozói vagy mentálhigiénés területen (például mentálhigiénés lelkigondozó szakirányú továbbképzési szakon, vagy mentálhigiéné szakirányú továbbképzési szakon szerzett oklevél), vagy ezzel egyenértékű elméleti és gyakorlati ismeretek megszerzését (pszichológiai és pszichopatológiai ismeretek, segítő beszélgetés gyakorlata), melynek elbírálása a mentálhigiénés házasság- és család-lelkigondozó szak mindenkorai szakvezetésének jogköre.

Képzési idő

4 félév, 553 tanóra (kontaktóra), kiegészülve a képzésen kívüli hallgatói tanulmányi munkaórákkal. (A kontaktórákból 20-20 óra a 2 intenzív tanulmányi hétvégére esik.)

Az oklevélben szereplő szakképzettség megnevezése

Mentálhigiénés házasság- és család-lelkigondozó

Időbeosztás

Minden szemeszterben előre megadott 4 alkalom, alkalmanként 2 nap (munkanapokon).

Hírlevél

A hallgatók a képzési alkalmanként megjelenő Hírlevélből értesülhetnek a képzéssel kapcsolatos aktuális tudnivalókról.

Jelenléti kötelezettség

A Semmelweis Egyetem Tanulmányi és Vizsgaszabályzat vonatkozó pontjainak megfelelően: (https://semmelweis.hu/jogigfoig/files/2019/11/%C3%9AJ_SZMSZ-HKR_III.K%C3%96NYV_III.2._R%C3%89SZ_Tanulm%C3%A1nyi-%C3%A9s-Vizsgaszab%C3%A1lyzat_2019.10.02-tol.pdf)

A képzés levelező jellégéből fakadóan az órák blokkokban kerülnek oktatásra, ezért a jelenléti kötelezettség teljesíthető modulonként, a modulhoz tartozó összes óra 75%-án való részvétellel, függetlenül az egyedi tárgyak óráin való részvételtől.

Titoktartási kötelezettség

Az önismeretei kurzusokra (Családi önismeret és önismeret segítő gyakorlatok, Házasság-gondozás) vonatkozóan a titoktartás kötelező. Ennek megszegése a képzésből történő kizárást vonhatja maga után. A titoktartás megszegése olyan súlyos szakmai-etikai vétség, hogy a képzés minden érintettje köteles a képzés vezetőjének tudomására hozni észlelését. Szintén szigorú titoktartási szabályok vonatkoznak a bemutatott lelkigondozói esetekre: ezek csak anonimizált formában kerülhetnek leírásra és bemutatásra, a

csoporthitok a hozott esetekre is vonatkozik.

Kontraindikáció az önismereti stúdiumokon

(1) Az egy munkahelyen közvetlenül együtt dolgozók, illetve a szoros érzelmi kapcsolatban levők nem lehetnek azonos önismereti kiscsoport tagjai, mivel ezek a kontraindikációk átláthatatlanná teszik, s így megakadályozhatják a csoportfolyamatok kezelését.

(2) A képzés közben kialakuló ilyen kontraindikatív helyzetet az érintett hallgatók kötelesek jelezni a képzés vezetőjének, és egyiküknek vállalnia kell a csoportváltást vagy esetleg a képzésből való kimaradást. Amennyiben egymás közt nem tudják eldönteni a változtatást, a képzés vezetője illetékes döntést hozni. A többi csoportnak pedig elvben vállalnia kell, hogy a vezetéssel való előzetes konzultáció után befogadnak egy új csoporttagot.

(3) A képzés sajátélmény csoportjának folyamata mellett más sajátélményű foglalkozáson (akár személyiségfejlesztő, akár pszichoterápiás, akár továbbképzési vagy más céllal) részt venni csak kivételes esetben és indokkal (pl. krízishelyzetben), a csoportvezetők és a szakmai vezető együttes hozzájárulásával és az általuk meghatározott módon lehet.

Információk hallgatóknak

A hallgatók minden képzéssel kapcsolatos aktuális tudnivalókról és az egyes stúdiumok követelményeinek részleteiről az intézet honlapjáról (<https://semmelweis.hu/mental/>) tájékozódhatnak.

"Fórumok"

A hallgatók és a tanári kar közötti szervezett információcserére szolgálnak. A fórunszerű megbeszélésekre többféle lehetőség van. A hallgatók közvetlenül és/vagy választott képviselőik révén fordulhatnak az Intézet oktatói testületéhez.

Hallgatói Önkormányzat (HÖK) Irodája

1089 Budapest, VIII. Nagyvárad tér 4. Hallgatói Centrum F-30. terem

E-mail: hok@semmelweis.hu

Tel: 210-2930/56100, Fax: 210-4407

Fogyatékosügyi koordinátor

Horváth Balázs

E-mail: horvath.balazs@semmelweis.hu

Tel: 06-20-825-8426

Tanulmányi kötelezettségek

A képzés tanulmányi követelményeire vonatkozóan a Semmelweis Egyetem Tanulmányi és Vizsgaszabályzata az irányadó (<http://semmelweis.hu/ekk/dokumentumtar/kari-szabalyzatok/>).

Az egyes stúdiumokhoz tartozó követelményekről és határidőkről a tájékoztató füzetten kívül a honlapon keresztül részletes tájékoztatást kapnak a hallgatók.

Beiratkozás: A költségtérítési díj fizetésére kötelezett hallgató csak abban az esetben iratkozhat be a következő szemeszterre és folytathatja a képzést, amennyiben a befizetést igazoló dokumentumot vagy annak másolatát leadja, illetve ha részletfizetési kedvezmény vagy fizetési haladék iránti kérelme van folyamatban.

Az egyes stúdiumok tananyaga az előadásokon elhangzottakból, a gyakorlatokon elsajátítottakból és a kötelező irodalomból tevődik össze.

Hivatásetikai alapok

A mintatanterv részét képezi kritériumkövetelményként a hallgatók fogadalomtételle a képzés megkezdése előtt, továbbá a tanulmányuk befejezését követő eskütétel. Ez a tárgy "Hivatásetikai alapok" néven szerepel a mintatantervben. Szakunkon a fogadalomtétel igazolására a hallgató által kitöltött formanyomtatvány Tanulmányi Osztályra történő leadása szolgál, mely tartalmazza mind a fogadalom szövegét, a képzés nevét, a hallgató nevét, a hallgató aláírását, valamint a kitöltés dátumát. Az eskütétel a diplomaosztó keretében történik, amennyiben a végzett hallgató a diplomaosztótól távol marad, diplomaátvételének feltétele az eskü szövegét, a képzés nevét, a hallgató nevét, a hallgató aláírását, valamint a kitöltés dátumát tartalmazó formanyomtatvány Tanulmányi Osztályra történő leadása.

Tanári kar

A képzés tanári kara főállású és részállású intézeti munkatársakból, külső (szerződéses) munkatársakból, önkéntes munkatársakból és (részben külföldi) szakértőkből áll. A teljes stáb nyomon követi, illetve értékeli a hallgatók tanulmányi munkáját és fejlődését.

Kutatás, hallgatói visszajelzés

A képzési program fejlesztésének fontos módja hatékonyságának empirikus kutatása és az eredmények visszacsatolása a curriculumba. Ennek megvalósításához időről időre segítséget várunk a hallgatóktól kutatási anyagok, valamint hallgatói visszajelző kérdőívek kitöltésében.

Szakanyagok

A kötelező és ajánlott irodalom egy része (az Intézet által készített vagy az Intézet gondozásában megjelent jegyzetek) rendelést követően megvásárolhatóak. A könyvrendelés és vásárlás pontos menetéről részletes információk az intézet honlapján találhatóak.

Kiadványaink

A Mentálhigiéné Intézet kezdettől fogva gondoskodik hallgatóinak megfelelő szintű interdiszciplináris tankönyvellátásáról. (Az első sorozat első kiadványa 1988-ban jelent meg, azóta folyamatosan, több sorozatban számos tankönyv vált elérhetővé a hallgatók számára.)

A 2006-ban alapított, félévenként megjelenő European Journal of Mental Health olyan nemzetközi lap, amely angol és német tanulmányaival, 9 nyelven közölt absztraktjaival elsősorban a kelet-közép-európai mentálhigiénés szakembereknek juttat közös érdeklődésre számító szakanyagokat, és kíván preventív szemléletet közvetíteni.

A szakmai kapcsolattartás és tudományos fórum céljait szolgálja az Embertárs című ökumenikus lelkipálos és mentálhigiénés lektorált folyóirat, amelyben 2003 óta jelennek meg szakkikkek lelkipálos témában.

Intézetünk honlapján (<https://semmelweis.hu/mental/>) bővebb tájékoztatás található a fentiekről, valamint ezeket kiegészítő információkról (kiadványaink, a képzésekre történő jelentkezés stb.).

Képzési és kimeneti követelmények

1. A szakirányú továbbképzési szak megnevezése:

Mentálhigiénés házasság- és család-lelkigondozó szakirányú továbbképzési szak

A szakirányú továbbképzési szak megnevezése angolul:

Mental Health Marriage and Family Pastoral Counseling

2. A szakirányú továbbképzési szakon szerorzhető szakképzettség oklevélben szereplő megnevezése: Mentálhigiénés házasság- és család-lelkigondozó

A szakirányú továbbképzésben szerorzhető szakképzettség oklevélben szereplő

megnevezése angolul: Mental Health Marriage and Family Pastoral Counselor

3. A szakirányú továbbképzés besorolása:

3.1. Képzési terület szerinti besorolás: társadalomtudomány képzési terület

3.2. A végzettségi szint besorolása:

3.2.1. ISCED 1997 szerint: 5B

3.2.2. ISCED 2011 szerint: 6

3.2.3. az európai keretrendszer szerint: 6

3.2.4. a magyar képesítési keretrendszer szerint: 6

3.3. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása:

3.3.1. ISCED 1997 szerint: 319

3.3.2. ISCED-F 2013 szerint: 0310

4. A felvétel feltételei:

Mindhárom alábbi feltétel szükséges a szakra való felvételhez:

- aa) bármely képzési területen legalább alapképzésben (korábban főiskolai szintű képzésben) szerzett oklevél mellett legalább 30 kredit értékű teológiai alapismeret igazolása, mely a képzéssel párhuzamosan, de legkésőbb a második félév végéig is teljesíthető, vagy
- ab) hitéleti képzési területen legalább alapképzésben (korábban főiskolai szintű képzésben) szerzett oklevél; és
- c) Szakirányú végzettség lelkigondozói vagy mentálhigiénés területen (például mentálhigiénés lelkigondozó szakirányú továbbképzési szakon, vagy mentálhigiénés szakirányú továbbképzési szakon szerzett oklevél), vagy ezzel egyenértékű elméleti és gyakorlati ismeretek megszerzésének (lélektani és társadalomtudományi ismeretek, segítő beszélgetés gyakorlata) igazolása, melynek elbírálása a mentálhigiénés házasság- és család- lelkigondozó szak mindenkor szakvezetésének jogköre.
- d) A hallgató a felvételkor rendelkezzen legalább 60 óra egyéni vagy 120 óra csoportos önismereti képzéssel. E képzés legyen valamely, a Pszichoterápiás Tanács Szövetség tagjaként nyilvántartott tudományos társaság, illetve e társaságnak erre feljogosított tagja által tartott képzés, illetve önismereti pszichoterápia. A képzésbe lépéshez a befejezett önismereti folyamat igazolása szükséges.

5. A képzési idő, félévekben meghatározva: 4 félév

6. A szakképzettség megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

7. A képzés célja és a szakmai kompetenciák (tudás, képesség, attitűd, autonómia és felelősség):

7.1. A képzés célja:

A képzés célja hitéleti alapvégzettségű lelkigondozók továbbképzése a párok, családok lelkigondozásának specifikus területén. A képzés a primér és a korai szekunder prevenció területére fókuszál, olyan helyzetekre, amely lelkigondozói kompetenciákba tartozhat: párkapcsolati és családi problémák megelőzése, illetve korai felismerése és megfelelő ellátásba irányítása.

A házasság- és család-lelkigondozói munka főbb területei hozzájárulnak az egészséges párkapcsolati és családi működéshez, így segítséget nyújtanak a családok széthullásának megelőzésében. Legfőbb területei: párok felkészítése a családi életre (párban, ill. csoportban); családi életciklus-váltást segítő beavatkozások (párban, ill. csoportban); párkapcsolati konfliktusok és problémák lelkigondozói kísérése egyéni settingben; párok közös problémamegoldásának lelkigondozói kísérése. Célja továbbá a spiritualitást is érintő párkapcsolati elakadásokban a párok megoldáskeresésének segítése, a spiritualitás, mint erőforrás integrációja; valamint a minél szélesebb körű, párokat, családokat érintő mentálhigiénés prevenciós programok, lelkipásztori modellek megismertetése és adaptálása.

7.2. Szakmai kompetenciák

7.2.1. Tudás

A szakon végzettek, a szak elvégzését követően, rendelkezni fognak az alábbi ismeretekkel:

- a mentálhigiénés szemléletmódnak megfelelő, lelki egészségre vonatkozó ismeretek az egyének, családok és közösségek szintjén, illetve társadalmi szinten;
- a lelkigondozói segítő kapcsolatra, annak elméleti keretére vonatkozó ismeretek, különös tekintettel az olyan helyzetekre, amelyek során a lelkigondozó egy párral, vagy egy családdal, vagy ezek csoportjaival találkozik;
- annak ismerete, hogy a hatályos hazai szabályozások ismeretében, milyen tevékenységeket végezhetnek lelkigondozóként, és erről a tevékenységükről milyen formában és tartalommal adjanak információkat a hozzájuk fordulóknak;
- az egyházi intézményekben vagy lelkigondozást igénylő állami intézményekben végzett házasságokat és családokat segítő lelkigondozói tevékenységhez szükséges ismeretek, a családokat segítő intézményhálózat működésének, és az intézmények közötti együttműködési lehetőségeknek az ismerete;
- a közösségi és liturgikus alkalmak családpasszorációs lehetőségeinek ismerete;
- a lelkigondozói kapcsolat kompetenciahatárainak ismerete, melynek révén felismerik azokat a helyzeteket, azokat a családi problémákat, zavarokat és krízishelyzeteket, amelyekben a lelkigondozói segítségnyújtás keretei, a lelkigondozói kapcsolat adta lehetőségek már nem elegendőek és nem adekvátak, illetve ismerik a családokat támogató hazai ellátórendszerekben folyó munka formáit, kereteit, intézményrendszerét, amelyekbe a hozzájuk fordulók, ilyen esetekben, továbbirányíthatók;

- a kompetenciahatáraikat meghaladó helyzetek vonatkozásában ismerik azt az eljárásmodot, ahogyan a szükséges információadás és támogató kísérés mellett, a hozzájuk fordulókat az ellátórendszer megfelelő intézményeibe tudják irányítani;
- a lelkigondozói kapcsolat etikai normáinak és alkalmazásuk szabályainak ismerete, különös tekintettel a családokkal, párokkal végzett segítő kapcsolat sajátosságaira;
- a családokkal kapcsolatos korszerű interdiszciplináris területek - pszichológiai, pedagógiai, szociológiai, demográfiai, etikai, vallástudományi és egyéb családtudományi vagy családokkal foglalkozó tudományágakban - alapvető ismeretei;
- a családok és a társadalom egyéb alrendszerei közötti kapcsolatokkal, a család társadalmi és kulturális kontextusának alapvető összefüggéseivel kapcsolatos ismeretek;

7.2.2. Képességek

A szakon végzettek a szak elvégzését követően:

- képesek a képzésen megszerzett ismeretek integrálásával a hozzájuk forduló, lelkigondozói segítséget kérő párokkal és családtagjaikkal lelkigondozói tevékenységet végezni, mentálhigiénés szemléletben, az alaphivatásuknak, alapidiplomájuknak megfelelő tevékenységi területen és intervenciók eszköztárral;
- képesek a hozzájuk forduló párok és családok életében előforduló fontos életeseemények, életfordulók során őket lelkigondozóként kompetensen kísérni, számukra ezen események során alkalmi lelkigondozói szolgáltatásokat nyújtani;
- képesek a hozzájuk forduló párok és családok számára a családi életciklus átmenetekhez kapcsolódó normatív kríziseik során, megelőző, támogató, erőforrásokat feltáró segítséget nyújtani, megmaradva a lelkigondozói kompetenciáik határain belül;
- képesek a kompetenciahatáraikat meghaladó helyzeteket felismerni és a szükséges információadás és támogató kísérés mellett, az ilyen problémákkal, zavarokkal, krízishelyzetekkel küzdő családokat az ellátórendszer megfelelő intézményeibe tovább irányítani;
- képesek az elsajátított megelőző, támogató, erőforrásokat feltáró, spiritualitást is érintő lelkigondozói intervenciók révén a lelkigondozási gyakorlatuk során rájuk bízott párokat és családokat a primér és a korai szekunder prevenció területén úgy kísérni és támogatni, hogy lelki egészségüket megőrizhessék, ellenálló képességüket (rezilienciájukat) – egyéni és családi szinten is – növelhessék;
- képesek prevenciók, edukatív célú programok szervezésére egyének, párok, családok kisebb csoportjai részére;
- képesek támogató kisközösségek létrehozására és a bennük meglévő támogató erőforrások aktiválására párok és családok promotív kísérése érdekében;
- képesek meglévő közösségek revitalizálására párok és családok támogatása érdekében;
- képesek interdiszciplináris team-munkára és az interdiszciplináris látásmód érvényesítésére a lelkigondozói tevékenységük során;
- képesek a szakterületük vonatkozásában tudományos kutatásokba való aktív közreműködésre;
- képesek tevékenységüket, munkájukat promotív (lelki egészséget fejlesztő) szemléletben, önreflektív módon, etikusan végezni.

7.2.3. Attitűd

A szakon végzettek rendelkeznek a következő, személyiséghez kötött kompetenciákkal:

- mentális és spirituális egészségre irányuló motiváció;
- empátia, szociális és spirituális érzékenység;
- önreflexiós képesség, szakmai önismeret;
- vezetői, kommunikációs és konfliktuskezelő kompetencia;
- teammunka-végzési kompetencia;
- a segítő kapcsolat megkívánta magas fokú etikai érzék.

7.2.4. Autonómia és felelősség

A szakon szakirányú végzettséget szerzett szakemberek a megszerzett képességeiket, az alaphivatásuknak és alapidiplomájuknak megfelelő munkakörökben, azon országban és intézményben alkalmazhatják a gyakorlatban is, ahol az érvényes jogszabályok, irányelvek, protokollok ezt lehetővé teszik. Végzettségükkel főként egyházi fenntartású intézményekben és szolgálatokban helyezkedhetnek el, de tevékenységüket végezhetik szociális, egészségügyi és pedagógiai szolgáltatást nyújtó egyházi, valamint igény szerint alapítványi, egyesületi, állami-önkormányzati fenntartású intézményekben is a mindenkori jogszabályi környezettel összhangban. Tevékenységük során életvezetési és igény szerint spirituális kérdésekben nyújtanak támaszt, fejlesztik a klienseik és hozzátartozóik lelki egészségét, támogatják a házasságok és családok kiegyensúlyozott működését, kompetenciáik határainak megtartásával.

Tevékenységükre főként az alábbi intézmények tarthatnak igényt, működésük jogszabályi keretein belül:

- gyülekezetek, plébániák, egyházi intézmények;
- lelki egyezség fenntartását segítő intézmények (állami, civil, vagy egyházi fenntartásban);
- családsegítő és gyermekjóléti intézmények;
- tartós és átmeneti elhelyezést nyújtó szociális intézmények (gyermekvédelmi intézmények, családok átmeneti otthona, idősek otthona, pszichiátriai betegek otthona, fogyatékosok otthona);
- egészségügyi alapellátás és szakellátás intézményei, egészségfejlesztő irodai hálózat;
- oktatási intézmények (óvodák, iskolák, felsőoktatási intézmények, kollégiumok);
- szenvedélybetegeket ellátó intézményrendszer intézményei.

8. A szakirányú továbbképzés szakmai jellemzői, a szakképzettséghez vezető szakterületek és azok kreditaránya, amelyből a szak felépül:

8.1. Alapozó elméleti ismeretek: 15-25 kredit

Alapvető rendszerszemléleti és családlélektani ismeretek átadása. Családi, párkapcsolati és szexuális fejlődésre vonatkozó specifikus ismeretek átadása. Különböző rendszerszemléleti és családterápiás megközelítések elméleti kereteinek ismerete. A társadalomtudomány, szociológia megfontolásai a családok helyzetéről. Család-és gyermekjogok. Párok és családok lelkigondozói kísérésének folyamatára vonatkozó elméleti ismeretek átadása.

8.2. Alkalmazott és interdiszciplináris ismeretek: 30-40 kredit

Specifikus párkapcsolati és családi problémákra valamint családi formációkra, és az ezekkel kapcsolatos intervenciókra vonatkozó elméleti ismeretek átadása. Etikai kérdések a párok és családok lelkigondozásában. Határterületek és kompetenciahatárok: családterápia, családpszichoterápia indikációs területei. A családok ellátásában részt vevő intézményrendszer megismertetése. A rendszerszemléleti megközelítés teológiai integrációja. Specifikus családpszichoterápiás területek és modellek bemutatása.

8.3. Készségfejlesztő stúdiumok: 30-40 kredit

Párok lelkigondozói kísérésének gyakorlata. A beszélgetésvezetés alapvető technikái. Neutralitás és rendszerszemlélet elveinek gyakorlati alkalmazása. Saját esetek lelkigondozói beszélgetés jegyzőkönyveinek csoportos feldolgozása. Speciális lelkigondozói intervenciók technikái. Speciális párkapcsolati és családi problémák és formációk lelkigondozói kísérése. A spiritualitáshoz, hitélethez, morális dilemmákhoz kapcsolódó párkapcsolati konfliktusok, elakadások kísérése. A lelkigondozói kapcsolat kompetenciahatárainak felismerése és tartása.

A mentálhigiénés lelkigondozói ismeretek alkalmazása a családok pasztorációjának specifikus területein. A képzési ismeretek alaptevékenységbe való integrációjának segítése.

8.4. Szakmai és spirituális önismeret-fejlesztő stúdiumok: 15-25 kredit

A mentális és spirituális egészségre irányuló motiváció kialakítása. A reflektív gondolkodás képességének fejlesztése, az egyéni/személyes megközelítési mód megtalálása a lelkigondozásban, a kompetenciahatárok felismerése és tartása, valamint a nevelési-pszichológiai ismeretek és a spiritualitás személyes integrálása. Az eredeti családi kapcsolatokra való reflexió családterápiás önismereti módszerekkel. Spirituális genogram átdolgozása. Párkapcsolati vagy egyéb felnőtt kötődési kapcsolati önismeret fejlesztése. Párok lelkigondozása során felmerülő egyéni önismereti, szupervíziós kérdések átdolgozása csoportban, kreatív technikák és pszichodramatikus elemek alkalmazásával.

8.5. Szakdolgozat:

A szakdolgozat kreditértéke: 10 kredit

Mintatanterv

MINTATANTERV																	
Stúdiumok	I.				II.				III.				IV.				Össz. Óra
	kredit	köv.	órasz. elm	órasz. gyak	kredit	köv.	órasz. elm	órasz. gyak	kredit	köv.	órasz. elm	órasz. gyak	kredit	köv.	órasz. elm	órasz. gyak	
Alapozó elméleti ismeretek: 20 kredit																	
Családlélektan és rendszerszemlélet	4	K	8														8
Rendszerszemléletű primer prevenációs intervenciók technikák	3	K	8														8
Párkapcsolatok kötődéseméleti megközelítése					4	K	8										8
Családtudományi alapok	3	K	8														8
Párok és családok lelkiigazgatói kísérésének elmélete I., II.	3	K	8		3	Gy	8										16
Alkalmazott és interdiszciplináris ismeretek: 35 kredit																	
Házassági és családi problémák és zavarok I., II.					4	K	8		4	K	8						16
Párkapcsolatok kötődéseméleti megközelítése a gyakorlatban									4	Gy	8						8
Társszakmák és együttműködés													4	Gy	8		8
Spiritualitás a párok és családok lelkiigazgatózásában									3	K	8						8
Kontextuális házasság- és család- lelkiigazgatózás													3	K	8		8
Specifikus családpszichológiai modellek					3	Gy	8		3	Gy	8						16
Házasság-lelkiigazgatói modellek integrációja													7	Gy	16		16
Készségfejlesztő stúdiumok: 40 kredit																	
Párok lelkiigazgatói kísérésének gyakorlata és praxiskísérése I-II-III- IV	7	Gy		24	7	Gy		24	7	Gy		24	7	Gy		24	96
Mentálhigiénés lelkiigazgatózás					4	Gy		12	4	Gy		12	4	Gy		12	36

gyakorlata a családok lelkipásztori szolgálatában I-II-III																		
Kötelezően választható Esetfeldolgozó intenzív napok								0	A			20*						20*
Kötelezően választható Integratív esetfeldolgozó műhely								0	A			20*						20*

Szakmai és spirituális önismeret-fejlesztő stúdiumok: 15 kredit																		
Családi önismeret és önismeret segítő gyakorlatok I-II-III-IV	6	Gy		24	3	Gy		16	3	Gy		16	3	Gy		16		72
Kötelezően választható Kapcsolat gazdagító prevenció tréning					0	A		20*										20*
Kötelezően választható Házasság gondozás – tréning napok					0	A		20*										20*
Hivatásetikai alapok (kritériumkövetelmény)																		
Szakedolgozat: 10 kredit																		
Kötelezően választható Szakedolgozati konzultáció													10	Gy		3		3
Összesen:	26		32	48	28		32	72	28		32	72	38		32	55	375	

K = Kollokvium, Gy = Gyakorlati jegy, A = Aláírás

* a kötelezően választható tárgyak óraszámja az összesítésben egyszer szerepel

Szakedolgozati tájékoztató

I. A szakdolgozat célkitűzése

A szakdolgozat annak az elméleti tudásnak, önismeretnek, mentálhigiénés házasság- és család-lelkigondozói szemléletnek, vallási-etikai értékrenddel való önzonosságnak, kliensközpontú segítői magatartásnak az összegzése, amit a hallgató a továbbképzés során elsajátított, továbbfejlesztett és önmagába integrált. Mindezen tudását egy befejezett, lezárt lelkigondozói feladat leírásán és nagyobb kontextusba helyezésén keresztül kell bemutatnia. E munkán alapul annak végső elbírálása, hogy a hallgató felkészült-e és alkalmas-e arra, hogy megfelelő tudás és szellemiség birtokában végezze mentálhigiénés házasság- és család-lelkigondozói munkáját.

A tanulmányi követelmények szempontjai mellett az is cél, hogy a hallgatók olyan lelkigondozói témát válasszanak, amely valamely szempontból fontos a munkájukhoz, és amelynek kidolgozásában motiváltak.

II. Formai követelmények

1. Terjedelem:

- A főszöveg terjedelme 40.000–60.000 karakter (szóközzel). Főszövegben: betűnagyság: 12-es; betűtípus: Times New Roman; margók: alul, felül, jobb oldalon: 2,5 cm, bal oldalon a kötés miatt 3 cm.
- A nyomtatott szöveg a jobb oldalakon helyezkedjen el. Oldalak számozása: jobb alsó sarok.
- Főszöveg 1,5-ös sorközzel nyomtatva.
- A főszövegben (bevezetés – fejezetek – összegzés) a fejezetek római, az oldalak arab számmal számozódnak. Az oldalak számozása a tartalomjegyzékkel indul.
- Főszövegen kívüli részek: fedél, belső címlap, tartalom- és irodalomjegyzék, mellékletek, függelék, köszönetnyilvánítás, lábjegyzetek.
- Lábjegyzetek formátuma: betűnagyság: 10-es; betűtípus: Times New Roman; sorköz: szimpla.

2. Külsőalak:

- **Kötés:** a szakdolgozatot **1 bekötött és 1 spirálozott** vagy szintén kötött példányban kell benyújtani, **továbbá** digitális formában **pdf** dokumentumként is (elnevezve a következők szerint: **hallgató teljes neve_szakdolgozat főcíme_leadás éve**). A szakdolgozat megvédése után a jelölt visszakapja a spirálozott példányt.
- **Szerkezet:** a **fedélen** szerepeljen a képzés neve, a „Szakedolgozat” felirat, továbbá a szerző neve és a benyújtás évszáma (1. sz. melléklet).

A **belső címlapon** a fentiekén kívül fel kell tüntetni a szakdolgozat címét, a képzést nyújtó intézmények nevét és a benyújtás helyét (2. sz. melléklet). A dolgozat áttekinthető, tagolt legyen, és kizárólag írógéppel, illetve számítógéppel készülhet.

- Zárás: A hallgató irodalomjegyzékkel zárja dolgozatát. A hallgatónak aláírásával igazolnia kell, hogy a megadott jegyzéken túlmenő forrásokat nem használt fel és ezt bele szükséges köttetnie az Intézetnél maradó példányba (ld. 3. melléklet: Szerzői nyilatkozat)

- Irodalomjegyzék, hivatkozások:

A hivatkozások az irodalomjegyzékben ábécésorrendben szerepelnek, a szövegben a szerző(k) nevével és évszámmal (pl. Kovács és mtsai 1999, Kovács és Kiss 2005) utalunk a közleményekre.

Valamennyi közleményt, mely a szakdolgozatban szerepel, fel kell tüntetni az irodalomjegyzékben, és az irodalomjegyzékben felsorolt összes közleményre hivatkozni kell a dolgozatban. Az idézett közlemények év-, kötet- és oldalszámozását (kezdő és utolsó oldal) fel kell tüntetni.

A plágium elkerülésének érdekében a képzés keretein belül született írásművek esetében mindenkor be kell tartani a szakirodalmi hivatkozás elveit: **a szó szerinti vagy tartalmi idézet esetében szükséges a pontos hivatkozás megadása.** Ez elengedhetetlen más forrásból származó statisztikai adat, ábra, vagy illusztráció felhasználása során, vagy bármilyen gondolat, elmélet, vélemény esetében is.

Könyvfejezet idézésekor az adott fejezet szerzőjén kívül feltüntetendő a könyv címe, szerkesztője (vagy szerkesztői), a kiadó neve, a kiadás helye (város megnevezése) és éve, valamint az idézett fejezet kezdő és utolsó oldala. Könyv idézésekor a szerző(k), a cím, a kiadó neve, a kiadás helye (város megnevezése) és éve, valamint az idézett oldalak jelölése szükséges.

Az alábbiakban megadjuk a javasolt formákat:

Folyóiratcikk egy szerző esetén:

Gombocz J. (2004) A mentálhigiénés szemléletű pedagógus. Embertárs, 2: 196–207.

Folyóiratcikk több szerző esetén:

Bakos-Tóth M., Schuler D., Koós R. és mts. (2006) Az üdültetés és táboroztatás szerepe a gyermekkori malignus betegségek rehabilitációjában. Rehabilitáció, 16: 22–24.

Idegen nyelvű folyóiratcikk esetén:

Tomcsányi, T., Csáky-Pallavicini, R., Ittész, G., Semsey, G., Török, P. (2006): Health promotion strategy and primary prevention program at Semmelweis University. European Journal of Mental Health, 1 (1-2): 25–44.

Könyvfejezet esetén:

Pilling J. (2005) A haldoklás és a gyász lélektana. In: Kopp M., Berghammer R. (szerk.) Orvosi pszichológia. Medicina, Budapest, 492–503.

Kököneyi Gy. (2003) Szubjektív jóllét. In: Aszmann A. (szerk.) Iskoláskorú gyermekek egészségmagatartása. Országos Gyermekegészségügyi Intézet, Budapest, 93–108.

Internetes források:

A bibliográfiai leírást minden esetben ki kell egészíteni a letöltés pontos dátumával és a honlap címével (URL):

European Values Study Group & World Values Survey Association (2006) *European and World Values Surveys Four-Wave Integrated Data File, 1981–2004*, v.20060423

(Madrid: Análisis Sociológicos Económicos y Políticos & JD Systems; Tilburg: Tilburg University; Köln: Zentralarchiv für Empirische Sozialforschung), megnyitva: 2006. máj. 15., <http://www.worldvaluessurvey.org>.

III. Tartalmi követelmények

1. *Általános szempontok*

A szakdolgozatban, bármilyen témában is írójdon, a **mentálhigiénés szemléletnek** hangsúlyosan meg kell jelennie.

(Ennek fontos elemei: a prevencióra törekvés, a szakterület lelki egészséget fejlesztő tartalmainak használata, más szakterületekkel való együttműködés, az egyén környezetének, valamint a társadalmi kontextusnak figyelembevétele, akár a hiányok, problémák, akár az erőforrások kiaknázása mentén.)

Továbbá:

- A szakdolgozat tükrözze a képzésen megszerzett mentálhigiénés házasság- és család-lelkigondozói ismereteket, készségeket, jártasságokat.
- A szakdolgozat **csak saját munkafolyamatról szólhat** (nemcsak információgyűjtés, hanem megvalósult akció).
- **Foglalja össze a tárgyalt témával kapcsolatos legfontosabb szaktudományos ismereteket.**
- Integráltan használja a tanult ismereteket.
- **Személyes résszel kezdődjön:** a bevezetésben a szerző röviden mutakozzon be, írja le témaválasztásának motivációit, jelezze személyes viszonyát a választott témával.
- A szakdolgozat feleljen meg a **hivatás-etika** – különösen az anonimitás – követelményeinek, hogy a benne szereplők tényleges kiléte ne legyen felismerhető.
- A szakdolgozatban az idézett szövegek forrását mindig fel kell tüntetni! Plágium esetén az opponens a plágiumszabályzatnak megfelelően vizsgálatot indít. (https://semmelweis.hu/mental/files/2018/06/TO_PI%C3%A1giumszab%C3%A1lyzatSE-MHI.pdf)

2. *Választható témamegközelítések*

A. Mentálhigiénés szemléletű házasság- és család-lelkigondozói kapcsolat, esetleírás

B. Mentálhigiénés szemléletű csoportos pasztoráció, tevékenységeírás egy konkrét pár változásán, alakulásán keresztül

Hangsúlyozzuk, hogy a szakdolgozat csak a fent megjelölt két téma megközelítésben készülhet, a megadott formai és tartalmi (általános, speciális) követelményeknek megfelelően.

A. Mentálhigiénés szemléletű házasság- és család-lelkigondozói kapcsolat, esetleírás

A bemutatott mentálhigiénés szemléletű házasság- és család-lelkigondozói kapcsolat származzon

a hallgató saját gyakorolt hivatásából, vagy azon kívüli saját lelkipozói tevékenységéből.

A dolgozat a következő fő részekből álljon:

a. Elméleti bevezető, mely a konkrét lelkipozói kapcsolatra vonatkozik, és szakirodalmi áttekintést is ad az esethez kapcsolódó legfontosabb elméleti témákról.

A szakirodalmi áttekintés ne korlátozódjon a képzés során feldolgozott kötelező irodalmakra.

b. Témakifejtés: a lelkipozói kapcsolat ismertetése.

Először történjen meg az ismertetés leíró jelleggel, azután az elemzés. Jól követhető legyen a közös munka folyamata mind történetében, eseményeiben, mind az érzelmi vonatkozások és az alkalmazott eszköztár tekintetében.

Legalább három találkozás jegyzőkönyve kerüljön feldolgozásra, melyben legyenek beszélgetésrészletek is.

Az ismertetés során fokozottan kell figyelni a személyi adatok titkosságára, a névtelenségre!

A témakifejtés konkrét szempontjai:

- A kapcsolatfelvétel körülményei: a pár vagy család bemutatása, első benyomások, hozott probléma/ látens probléma. A kapcsolat létrejöttének körülményei.
- A keretek megjelölése és az esetleges szerződéskötés. Tervek, célok.
- Folyamatelemzés. A párok/családtagok honnan hová jutott. A párok/családtagok „ellenállása”, „áttétele”, illetve az ezekkel való bánás.
- Válgjon láthatóvá a segítő szakmai munkája, felkészültsége, hogyan használta a képzésen szerzett interdiszciplináris ismereteket, hogyan tudott lépést tartani a párokkal/családtagokkal.
- Érzékelhető legyen személyes részvétele, érintettsége, esetleges viszontáttétele, dilemmái, esetleges elhatárolódási problémái (határtartás, illetve kompetenciahatárok), elkötelezettsége.
- Külön figyeljen arra, hogy milyen „eszközöket” (ezen belül is milyen spirituális eszközöket) használt a kísérés során. Pl. imák egy adott helyzetre, feladatok, idézetek, felhasznált művészeti alkotások stb.
- Térjen ki együttműködéseire, továbbá arra, hogy igénybe vett-e kollegiális segítséget, egyéni vagy csoportos eszmegbeszélést, szupervíziót. Ezek következménye.
- A kapcsolatban történtek és a párok/családtagok konkrét problémájával összefüggő elméleti (szakirodalmi) megfontolások (ld. elméleti bevezető rész) összekapcsolása.

c. A munka összegzése, lezárása:

Összefoglalás, értékelés, tanulságok a saját mindennapi tevékenységére, hivatására vonatkozóan is, esetleg az esetből következő megfontolások tágabb egyházi, társadalmi kontextusban.

B. Mentálhigiénés szemléletű csoportos pasztoráció, tevékenységleírás egy konkrét pár változásán, alakulásán keresztül

E témacsoportban a csoportokkal, közösségekkel végzett saját pasztorációs munkáról készített tevékenységleírások elemzése szerepelhetnek.

Példák a témalehetőségekre: Párkapcsolati és családi témák feldolgozása fiatalok között, jegyesoktatás, házasság-gondozás különböző korcsoportok számára különböző formában, családi napok, családos hetek, válás-gondozás, egyedül maradt házasság csoportja stb.

A dolgozat a következő fő részekből álljon:

a. Elméleti bevezető, mely a közösségépítésre, csoportszervezésre vonatkozik, és szakirodalmi áttekintést is ad.

A szakirodalmi áttekintés ne korlátozódjon a képzés során feldolgozott kötelező irodalmakra.

b. Témakifejtés: a konkrét közösségépítési, csoportszervezési program ismertetése.

Az ismertetés során fokozottan kell figyelni a személyi adatok titkosságára, a névtelenségre!

A témakifejtés konkrét szempontjai:

- A kiválasztott csoport, terület, téma, probléma indoklása, amire vagy amiért a közösség, a csoport szervezése alapozódik.
- A szükségletfelmérés bemutatása, a kooperációs partnerek szerepe, akadályok és erőforrások.
- A közösségépítési vagy csoportszervezés megvalósításának leírása, melyben megjelenik az egész folyamat, és minden lépés megfelelően dokumentálva van, szerepeltetve a sikeresség mérhető szempontjait is.
- Váljon láthatóvá a lelkigondozó szakmai munkája, felkészültsége; hogyan használta a továbbképzésen szerzett interdiszciplináris ismereteket.
- Mutassa be az egész folyamatot kis lépésekben, az érzelmeket is tükröző reflexiókkal.
- „Eszköztár”: történetek, melyek a munka metodikájára vonatkoznak, a megvalósított módszerekről adnak leírást (pl. imák, játékok, programok, feladatok, válságkezelési technikák, ünnepek megszervezése stb.).
- Térjen ki arra, hogy igénybe vett-e kollegiális segítséget, egyéni vagy csoportos esetszbeszélést, szupervíziót. Ezek tanulságainak következménye, beépítése.
- A közösségépítés és csoportszervezés konkrét folyamatával összefüggő elméleti (szakirodalmi) megfontolások (ld. elméleti bevezető rész) összekapcsolása a konkrét történésekkel.
- A csoportos pasztorációs tevékenységet egy konkrét pár változásán, alakulásán keresztül is mutassa be.

c. A munka összegzése, lezárása:

Összefoglalás, a közösségépítés folyamatának értékelése és a tapasztalatok leszűrése, további perspektívák megfogalmazása, következtetések a saját mindennapi tevékenységére, hivatására vonatkozóan is. Az ismertetett tevékenységből következő tanulságok és lehetőségek bemutatása tágabb egyházi és társadalmi kontextusban.

IV. Időbeli ütemezés, konzulensi munka

A hallgatók a képzés utolsó félévében segítséget kapnak a záródolgozathoz (konzulensi kísérés) maximum 2 alkalommal. Ezt az időintervallumot célszerű úgy beosztani, hogy a dolgozatírás elején és a befejezés előtt is legyen konzultációs lehetőség.

A hallgató választ egy konzulenszt a kiadott konzulensi listáról. Egy előzetesen megírt témateranggal e-mailben megkeresi a választott konzulenszt, és megkérdi, tudja-e vállalni a téma konzulensi kísérését. Ha nem tudja vállalni, akkor más konzulenszt kell keresnie a hallgatónak (szintén a kiadott listáról). A

konzulens kérheti a hallgatót, hogy módosítsa a tématervet. Végül ezt a **módosított tématervet és előtervet** a hallgató elküldi az Intézetnek is e-mailben.

Az elkészült szövegrészek bemutatásának és konzultálásának időpontját a hallgató a konzulenssel beszéli meg.

A konzulenssel való kapcsolatfelvétel egyénileg történik. A találkozás helyszíne is egyénileg bonyolítandó. Kivételes esetben az Intézet segítsége is igénybe vehető.

V. A konzulensek személye

Az intézet által javasolt konzulensi listát hírlevél mellékleteként kapják meg a hallgatók.

Már most jelezzük, hogy a hallgatók kéréseit törekszünk teljesíteni, de ezt nem minden esetben tudjuk vállalni, pl. azért sem, mert egy konzulens vállalási kapacitása korlátozott.

A konzulensek bevonhatnak a munkába – saját óraszámuk terhére – külső szakértőt, ha a téma iránya miatt szükségesnek látják, de a konzulensi munka ez esetben is az ő irányításuk alatt marad.

VI. Opponensek

A dolgozatot 2 opponens bírálja, egyikük a konzulens (aki ezáltal opponensi feladatot is betölt). A 2 opponensi értékelés együttesen határozza meg az opponensi jegyet. Amennyiben a hallgatónak nem elfogadható valamelyik értékelés, fellebbezést nyújthat be, a megadott határidőn belül, különjárási díj fejében (az egyetemen érvényes térítési és juttatási szabályzat szerint). Azoknak, akik új opponensi véleményt kérnek, számolniuk kell azzal, hogy záróvizsgájuk időpontja, így tanulmányaik befejezése is időben kitolódik, mert az újabb opponensi vélemény elkészítése időt igényel. A fellebbezést benyújtó hallgatóknak pót-záróvizsga alkalmon kell megjelenniük.

A hallgató a védés előtt legkésőbb egy héttel megkapja az írásbeli opponensi bírálatokat és az azokhoz fűzött kérdéseket a Neptun rendszerén keresztül, melyekre a védés során reflektálnia, illetve a kérdésekre válaszolnia kell.

Záróvizsga

A záróvizsgával kapcsolatos általános eligazítást a TVSZ. 25. §-a tartalmazza.

A záróvizsgára bocsátás feltétele:

- a szakon előírt tanulmányi kötelezettségek teljesítése (abszolutórium megszerzése a képzés lezárása után: TVSZ. 23.§);
- legalább elégséges (2) érdemjegyű szakdolgozat.

A záróvizsga tartalma:

- a szakdolgozat szóbeli megvédése.

A záróvizsga eredménye:

A záróvizsga minősítését a *szakdolgozat opponensi jegye* és a *szakdolgozatvédés* alapján adja a bizottság. (Az opponensi jegyek tehát beszámítanak, alapul szolgálnak a záróvizsga jegyének kialakításához, de azoktól el lehet térni pozitív és negatív irányba is.)

A záróvizsga minősítése 5-fokozatú:

- 5: jeles,
- 4: jó,
- 3: közepes,
- 2: elégséges,
- 1: elégtelen

A záróvizsga eredménye:

$ZV = (SZD+V)/2$, ahol

ZV = záróvizsgajegy átlaga 2 tizedesig megadva

SZD = szakdolgozatra kapott jegy

V = a szakdolgozatvédésre kapott jegy

kiváló 5

jeles 4,51-4,99

jó 3,51 - 4,50

közepes 2,91 - 3,50

elégséges 2,00 - 2,90

elégtelen Ha bármely jegy elégtelen

Plágiumszabályzat

Semmelweis Egyetem – Egészségügyi Közzszolgálati Kar – Mentálhigiéné Intézet
Plágiumszabályzata

1. Jelen Szabályzat a Semmelweis Egyetem – Egészségügyi Közzszolgálati Kar – Mentálhigiéné Intézet képzéseire vonatkozik.
2. Ezen szabályzat célja, hogy formalizált keretek között rögzítse és tudatosítsa azokat az elveket, melyek követésével világosan kezelheti a plágium problémáját intézeti szinten. Ez annak érdekében történik, hogy az oktatók hatékonyabban tudják segíteni a tudományos hivatkozási kultúra és konvenciók elsajátítását és alkalmazását az érintett hallgatók körében.
3. A Szabályzat egyben megfogalmazza a tudományos hivatkozással kapcsolatos elvárások teljesítésének elmaradásából fakadó következményeket.
4. A Szabályzat tárgyi hatálya kiterjed az intézetben meghirdetett kurzusokon a hallgatók által írásban – elektronikusan és nyomtatva – beadott munkákra.
5. A plágium fogalma
A plágium a “szellemi alkotás részleges, vagy teljes lemásolása és saját néven való közlése” (forrás:, letöltve: 2010. szept. 3.). A törvény megkülönbözteti a szándékos és a nem szándékos plagizálást.
 - 5.1. Plagizálásnak minősül, ha
 - 5.1.1. szó szerinti idézés esetén a dolgozat készítője nem használ idézőjelet, és nincs pontosan megadva a hivatkozás,
 - 5.1.2. az adott szellemi alkotás, írásmű eredeti mondatának újra megfogalmazása, illetve egyes szavak szinonimájának használata a pontos hivatkozás megadása nélkül történik. A mondat átszervezése nem változtatja meg a gondolat eredeti vonalát, nem alkot újat.
 - 5.1.3. bármilyen (statisztikai) adat, ábra, illetve illusztráció átvétele esetén nem jelöli meg pontosan annak forrását.
 - 5.2. A hallgató köteles szakdolgozatához – abban belekötve – csatolni azon nyilatkozatát, miszerint fegyelmi büntetethetősége tudatában kijelenti, hogy a szakdolgozat saját munkája. Ha ennek ellenkezője bizonyosodik be, a hallgató munkája elégtelenre értékelendő, s ellene fegyelmi eljárás kezdeményezhető.
 - 5.3. A plágium elkerülésének érdekében a képzések keretein belül született írásművek esetében mindenkor be kell tartani a szakirodalmi hivatkozás elveit.
 - 5.3.1. A szó szerinti idézet vagy parafrazált szövegrészlet esetében is szükséges a pontos hivatkozás megadása. Ez elengedhetetlen más forrásból származó statisztikai adat, ábra, vagy illusztráció felhasználása esetében is, akár csak gondolat, elmélet, vagy vélemény esetében.
 - 5.3.2. A felhasznált műveket nem elegendő csak az irodalomjegyzékben feltüntetni, szövegben belül is utalni kell rá.
 - 5.3.3. Az irodalomjegyzékben feltüntetésre kell, hogy kerüljön az összes, a szövegben hivatkozott forrás.
6. A plágium szankcionálásának rendje
A plágium minden formáját elítéljük és szankcionáljuk, függetlenül annak súlyosságától. A forrás megjelölése nélkül átvett gondolatok felhasználása fegyelmi eljárást vonhat maga után.
 - 6.1. Szemináriumi dolgozat esetében:
 - 6.1.1. Amennyiben a plagizálás vétsége minden vitán felül megállapítható, a szeminárium érdemjegy elégtelen érdemjeggyel zárul, ugyanabban a félévben nem javítható, s e tantárgyat újból fel kell venni egy másik félévben.

- 6.1.2. Ismételt előfordulás esetén fegyelmi eljárás kezdeményezhető.
 - 6.1.3. Szemináriumi dolgozat esetében a plagizálás megállapításáért a kurzusért felelő oktató felel.
 - 6.1.4. A hallgató értesítése a plágium tényének megállapításáról postai úton és e-mail-en keresztül történik.
 - 6.1.5. Amennyiben a hallgató nem ért egyet ezen tény megállapításával, jogorvoslatot kérhet a saját állításait alátámasztó esetleges bizonyítékok egyidejű benyújtásával 5 napon belül.
Az intézetigazgató egy bizottság felállítását kezdeményezi, mely 15 napon belül köteles döntést hozni.
- 6.2. Szakdolgozat esetében:
- 6.2.1. A hallgató köteles szakdolgozatához – abban belekötve – csatolni azon nyilatkozatát, miszerint fegyelmi büntetethetősége tudatában kijelenti, hogy a szakdolgozat saját munkája. Ha ennek ellenkezője bizonyosodik be, a hallgató munkája elégtelenre értékelendő, s ellene fegyelmi eljárás kezdeményezhető (vö: II/ 6. 4. alpont, illetve II/ 2.10. alpont).
 - 6.2.2. Szakdolgozat esetében a plagizálás megállapításáért a témavezető, illetve az opponens felel.
 - 6.2.3. A hallgató értesítése a plágium tényének megállapításáról postai úton, e-mailen és a Neptun rendszeren keresztül történik.
 - 6.2.4. Amennyiben a hallgató nem ért egyet ezen tény megállapításával, jogorvoslatot kérhet a saját állításait alátámasztó esetleges bizonyítékok egyidejű benyújtásával 5 napon belül.
Az intézetigazgató egy bizottság felállítását kezdeményezi, mely 15 napon belül köteles döntést hozni.
A döntés jogerős.
 - 6.2.5. Az eljárás alatt a hallgató nem záróvizsgázhat.
 - 6.2.6. Ha a szakdolgozatot etikai vétség (pl. plagizálás) miatt utasították el, akkor új diplomamunkát kell beadnia a hallgatónak legkorábban a következő záróvizsga-időszakban.
 - 6.2.7. Ismételt előfordulás esetén kezdeményezhető a hallgató tanulmányoktól való egy vagy két féléves eltiltása, illetve az egyetemről való kizárása.
 - 6.2.8. Amennyiben a plágium vétsége nem bizonyítható, dékáni engedéllyel soron kívüli záróvizsgát tehet a hallgató vizsga- vagy szorgalmi időszakban.
7. A szakdolgozat beadott formájában a hallgató szellemi tulajdona, ezért annak további felhasználásáról a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény rendelkezik. Amennyiben a hallgató bárminemű visszaélést észlel szakdolgozatának vagy egyéb szellemi termékének (írásmű, fordítás, statisztikai adat, ábra stb.), mint saját szellemi tulajdonának a felhasználásával kapcsolatban, azt jelezheti az Intézet igazgatójánál.

Mellékletek

1. melléklet: A szakdolgozat fedőlapjának formája

Mentálhigiénés házasság és család-lelkigondozó szakirányú továbbképzési szak

SZAKDOLGOZAT

2020

HALLGATÓ TELJES NEVE

2. melléklet: A belső címoldal formája

SZAKDOLGOZAT

Hallgató teljes neve:
Szakdolgozat címe, alcíme

SEMMELWEIS EGYETEM

Intézetigazgató:
Dr. Pethesné Dávid Beáta
egyetemi tanár

BUDAPEST

2020

3.melléklet: Szerzői nyilatkozat

A szakdolgozat kötött példányának a végére, aláírva szükséges belefűzni.

SZERZŐI NYILATKOZAT

a szakdolgozat készítésére vonatkozó szabályok betartásáról

Alulírott (Név, Neptun kód:), mint a szakdolgozat szerzője nyilatkozom arról, hogy
dolgozatom elkészítésénél (melynek címe:

.....
.....)

a megadott jegyzéken túl, a bibliográfiában felsorolt nyomtatott és online szakirodalmon kívül más
irodalmat nem használtam fel. A dolgozatom önálló, saját munkám. A dolgozat készítésére vonatkozó
szabályokat, különösen a hivatkozások és idézések tekintetében, betartottam.

Jelen nyilatkozat aláírásával tudomásul veszem, hogy amennyiben bizonyítható, hogy a dolgozatot
nem magam készítettem, vagy a dolgozattal kapcsolatban szerzői jogsértés ténye merül fel, az Egyetem
ellenem fegyelmi eljárást indíthat.

.....

Hallgató

Budapest, dátum